

P6_TA(2008)0071

Valko-Venäjä

Euroopan parlamentin päätöslauselma 21. helmikuuta 2008 Valko-Venäjistä

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aikaisemmat päätöslauselmansa Valko-Venäjän tilanteesta, erityisesti Valko-Venäjän tilanteesta 19. maaliskuuta 2006 järjestettyjen presidentinvaalien jälkeen 6. huhtikuuta 2006 antamansa päätöslauselman¹,
- ottaa huomioon 21. marraskuuta 2006 annetun komission julkilausuman Euroopan unionin valmiudesta uudistaa suhteensa Valko-Venäjään ja sen kansaan osana Euroopan naapuruuspolitiikkaa;
- ottaa huomioon Euroopan parlamentin mielipiteenvapauden Saharov-palkinnon, joka myönnettiin Valko-Venäjän journalistiyhdistykselle 14. joulukuuta 2004 ja Aleksandr Milinkevitšille 13. joulukuuta 2006,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 115 artiklan 5 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentti on toistuvasti tuominnut Valko-Venäjän presidentin-, parlamentti- ja paikallisvaalien epäkohdat;
- B. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentti on kehottanut neuvostoa ja komissiota laatimaan ehdotuksia paineen lisäämiseksi Lukašenkan hallitusta vastaan kansainvälisissä järjestöissä ja vaatinut asettamaan syrjinnän harjoittajille sellaisia konkreettisia ja osuvia pakotteita, joilla ei lisätä Valko-Venäjän kansalaisten kärsimyksiä;
- C. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentti on erityisesti tuominnut sen, että paikallinen demokratia, joka on kaiken demokraattisen hallinnon kulmakivi ja ilmaisee tavallisen kansan tahdon saavuttaa sen todelliset toiveet ja odotukset, on sivuutettu ja unohdettu Valko-Venäjällä,
- D. ottaa huomioon, että Valko-Venäjän kansalaisjärjestöihin kohdistettu jatkuva poliittinen ja hallinnollinen painostus uhkaa niiden olemassaoloa ja heikentää niiden riippumattomuutta,
- E. ottaa huomioon, että Minskissä oli tammikuussa 2008 useita yrittäjien mielenosoituksia ja että mielenosoitusten johtajat pidätettiin ja heitä usein hakattiin,
- F. ottaa huomioon, että komission lähetystön perustaminen Minskiin on viime aikoina edistynyt myönteisesti,

---

¹ EUVL C 293 E, 2.12.2006, s. 304.

1. pahoittelee syvästi, että demokratian, ihmisoikeuksien ja oikeusvaltion tila ei ole parantunut Valko-Venäjällä; korostaa, että kansalaisyhteiskunnan jäsenten ja oppositioaktivistien jatkuvat mielivaltaiset pidätykset, erityisesti Aleksandr Milinkevitšin vanginta tilapäisesti, ja tehoiskut riippumatonta lehdistöä vastaan ovat vastoin Valko-Venäjän hallituksen viimeaikaista retoriikkaa sen toivomuksesta parantaa suhteitaan Euroopan unionin kanssa;
2. pahoittelee toimittaja Aljaksandr Zdvizhkovin saamaa kolmen vuoden vankeustuomiota, katsoo, että rangaistus oli kohtuuttoman ankara, ja kehottaa Valko-Venäjän hallitusta harkitsemaan päätöstään uudelleen;
3. panee merkille useiden demokraattisen opposition aktivistien, myös *Youth Movement of the Belarusian Popular Front* ja *Young Front (Malady Front)* -ryhmien johtajien, vapauttamisen, mutta tuomitsee samalla näiden aktivistien pidättämisen, sillä heitä pidettiin vankilassa 15 päivää ja heidän erotettiin yliopistosta, koska he olivat osallistuneet 16. tammikuuta 2008 rauhanomaisiin mielenosoituksiin Minskissä juhlistaakseen solidaarisuuspäivää vangittujen Valko-Venäjän oppositioaktivistien ja kateissa olevien merkittävien valkovenäläisten perheiden kanssa;
4. kehottaa Valko-Venäjän viranomaisia vapauttamaan viipymättä ja ehdoitta viimeisen poliittisen vangin Aleksandr Kazulinin ja lopettamaan demokraattisen opposition aktivisteihin ja kansalaisaktivisteihin kohdistuvan pelottelun, häirinnän, kohdennetut pidätykset ja poliittiset syytetoimet Valko-Venäjällä;
5. on tyytyväinen viimeaikaiseen edistymiseen sopimuksissa perustaa komission lähetystö Minskiin ja pitää sitä myönteisenä askelena kohti vuoropuhelun uudistamista Euroopan unionin kanssa; kehottaa komissiota hyödyntämään lähetystön avaamista täysimääräisesti;
6. muistuttaa, että Euroopan unioni julisti 21. marraskuuta 2006 valmiutensa uudistaa suhteensa Valko-Venäjään ja sen kansaan osana Euroopan naapuruuspolitiikkaa heti kun Valko-Venäjän hallitus osoittaa noudattavansa demokraattisia arvoja ja Valko-Venäjän kansan perusoikeuksia;
7. korostaa, että jotta Valko-Venäjä voi aloittaa merkittävän vuoropuhelun EU:n kanssa, sen on pantava toimeen loputkin ehdot, jotka on otettu epäviralliseen asiakirjaan "What the EU could bring to Belarus" ja joihin kuuluvat kaikkien poliittisen vankien vapautus, kuolemantuomion poisto, vapaan lehdistön takaaminen, ilmaisunvapaus, oikeuslaitoksen riippumattomuus sekä demokraattisen arvojen ja Valko-Venäjän kansan perusoikeuksien kunnioitus;
8. tuomitsee sen, että Valko-Venäjä on viimeinen Euroopan maa, jossa kuolemanrangaistus on edelleen käytössä, mikä on vastoin unionin arvoja;
9. kehottaa Valko-Venäjän viranomaisia poistamaan käytöstä 8. helmikuuta 2008 annetun asetuksen nro 70, jonka säännökset rikkovat Valko-Venäjän kansalaisten oikeutta koulutukseen vaikeuttamalla heidän pääsyään korkea-asteen oppilaitoksiin;
10. kehottaa Valko-Venäjän viranomaisia panemaan täytäntöön Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöneuvoston (Etyj) normit tulevien parlamenttivaalien järjestämisessä, jotka on

suunniteltu pidettäväksi 28. syyskuuta 2008; kehottaa hallitusta sallimaan demokraattisen opposition edustajien pääsyn aluevaalilautakuntiin, antamaan rekisteröitymisoikeuden kaikille parlamenttivaalien ehdokkaille ja niiden tarkkailijoille ja olemaan estämättä kattavan ja täydellisen kansainvälisen vaalitarkkailuvaltuuskunnan toimintaa;

11. kehottaa neuvostoa ja komissiota ryhtymään lisätoimiin Valko-Venäjän kansalaisia koskevien viisumimenettelyjen helpottamiseksi ja vapauttamiseksi, koska vain tällaisten toimien avulla voidaan saavuttaa EU:n Valko-Venäjää koskevan politiikan keskeinen tavoite eli helpottaa ja tehostaa henkilökohtaisia yhteyksiä ja demokratisoida kyseinen valtio; kehottaa niitä tässä yhteydessä harkitsemaan mahdollisuutta olla perimättä Valko-Venäjän kansalaisilta Schengenin alueelle myönnettävien viisumien hintaa, mikä on ainoa keino estää Valko-Venäjän ja sen kansalaisten eristyminen entisestään;
12. kehottaa Schengenin alueen jäsenvaltioita käyttämään kaikkia käytettävissä olevia välineitä (kansalliset viisumikustannukset) helpottaakseen Valko-Venäjän kansalaisten siirtymistä kunkin jäsenvaltion alueella;
13. kehottaa neuvostoa ja komissiota sekä kansainvälistä yhteisöä kokonaisuutena lisäämään tukea Valko-Venäjän kansalaisyhteiskunnalle ja erityisesti lisäämään taloudellista tukea riippumattomille tiedotusvälineille, kansalaisjärjestöille ja ulkomailla opiskeleville Valko-Venäjän opiskelijoille; pitää myönteisenä komission antamaa taloudellista tukea Vilnassa (Liettua) olevalle eurooppalaiselle humanistiselle yliopistolle; kehottaa neuvostoa ja komissiota harkitsemaan taloudellisen tuen antamista olemassa olevalle hankkeelle, jonka tavoitteena on riippumattoman televisiokanavan Belsatin perustaminen Valko-Venäjälle;
14. ilmaisee myötätuntonsa Valko-Venäjän yhtenäiselle demokraattiselle oppositiolle ja liikkeen johtajalle Aleksandr Milinkevitšille sekä kaikille valkovenäläisille, jotka kamppailevat itsenäisen, avoimen ja demokraattisen, oikeusvaltioperiaatteeseen perustuvan Valko-Venäjän puolesta; kannustaa oppositiojohtajia osoittamaan yhtenäisyyttä ja sopimaan tulevista parlamenttivaaleista;
15. pahoittelee Valko-Venäjän viranomaisten päätöstä kieltäytyä toistuvasti myöntämästä viisumeja Euroopan parlamentin ja kansallisten parlamenttien jäsenille viimeisen parin vuoden aikana; pyytää Valko-Venäjän viranomaisia olemaan vaikeuttamatta lisää Euroopan parlamentin suhteista Valko-Venäjään vastaavan valtuuskunnan vierailua maahan ja ensikäden kokemusten saamista Valko-Venäjältä;
16. tuomitsee Valko-Venäjän viranomaisten ulkomaalaiselle papistolle asettamat rajoitukset, joiden tarkoituksena on rajoittaa heidän pääsyään maahan uskonnollisten järjestöjen palvelukseen, ja kehottaa Valko-Venäjän viranomaisia luopumaan rajoituksista;
17. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden parlamenteille ja hallituksille, Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille, Etyjin ja Euroopan neuvoston parlamentaarille yleiskokouksille sekä Valko-Venäjän viranomaisille.